

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛАНДШАФТНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ПРИБЕРЕЖНИХ ПРОМИСЛОВИХ ТЕРИТОРІЯХ

Жуковська Л.К., студ. гр. ДАС-508м(п)

Науковий керівник – Вахніченко О.В., канд. арх., доцент (кафедра Дизайну архітектурного середовища, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. В статті розглянуто світовий досвід відновлення та реконструкції промислових об'єктів під ландшафтно-рекреаційні зони. Проаналізовано можливості благоустрою таких територій для організації дозвілля та відпочинку населення. Зазначені загальні принципи формування ландшафтно-рекреаційних комплексів на територіях прибережних промислових об'єктів.

Актуальність теми дослідження. Прибережні зони є найціннішими рекреаційними об'єктами, що сприяють створенню комфортної атмосфери як для мешканців, так і для гостей міста. Для міського середовища використання прибережних територій під рекреаційну функцію відіграє досить важливу роль, оскільки створює контактні зони між природним та антропогенним ландшафтом. Ландшафтно-рекреаційні зони виступають бар'єром, що захищає природні екосистеми від негативного впливу промислових об'єктів. У деяких містах України сьогодні спостерігається неорганізоване розповсюдження промислових об'єктів різних типів по території берегових ліній, блокуючи доступ та можливість ревіталізації прибережних зон, руйнуючи «обличчя міста» та впливаючи на формування силуетів забудови міст. Вигляд міст, розміщених на берегах рік та морів, багато в чому залежить від розвитку та зовнішнього вигляду набережних.

Парк Бруклін-Брідж в місті Нью-Йорк розташований на березі річки Іст-Рівер, між Манхеттенським та Бруклінським мостами. Площа Бруклін-Брідж парку становить 34 гектари, і деякі його частини все ще знаходяться на етапі будівництва. Кожен рік паркова територія оновлюється, покращуючи можливості для відпочинку відвідувачів. Кілька століть тому на місці сучасного Бруклін-Брідж парку знаходився порт, який обслуговував різноманітні вантажі та перевезення з інших регіонів Америки. З часом ця місцевість перетворилася на велике промислове поселення, відоме як «місто, яке обнесене стіною», через збудовані тут склади та промислову інфраструктуру. Відкриття Бруклінського та Манхеттенського мостів у XIX столітті призвело до змін у торговельному сполученні та пересуванні між Брукліном і Манхеттеном, що призвело до поступового закриття порту в 1983 році. Після цього виникли дискусії щодо майбутнього використання цієї території, і лише на початку 2000-х років було прийнято рішення про перетворення її на Бруклін-Брідж парк, який сьогодні слугує рекреаційним простором для мешканців та відвідувачів. Спершу адміністрація порту наполягала на будівництві житлового масиву, а навколо планувала розташувати невеликий парк, щоб мати економічну вигоду. Проте некомерційна організація «Brooklyn Heights» виступала за побудову парку на більшій частині землі, а кафе та готелі розмістити у парковій зоні з мінімальним залученням приватних підприємців. Для заспокоєння місцевого населення та вирішення конфлікту, спочатку було розпочато будівництво парку, обіцяючи мешканцям, що будівництво житлових та комерційних будівель обмежиться основними межами парку. Таке рішення було обґрунтовано тим, що дохід від житлових будівель буде використаний для забезпечення фінансування утримання паркової зони, яке обійшлося близько в п'ятнадцять мільйонів доларів щорічно.

Порт Велл у місті Барселона. На початку 1980-х років адміністрація порту Барселони стояла перед вибором: або реконструювати старий порт Велл під сучасні вимоги обробки вантажів, або перенести вантажні відділення порту на захід від центру, відкривши доступ від міста до моря. Ідея зробити прибережну територію доступною для мешканців та туристів перемогла і подальша діяльність позитивно вплинула на економічний розвиток міста.

Рис. 1. Парк Бруклін-Брідж, Нью-Йорк

У 1985р. створена портом робоча група ініціювала створення спеціального органу управління, необхідного для просування та реалізації ідей щодо реновації портової території. Остаточне узгодження та затвердження перепланування урядом Каталонії було завершено до середини 1989 року. В результаті інтенсивних робіт до Літніх Олімпійських ігор 1992 року старі портові території були реконструйовані у прогулянкову-пляжну (рекреаційну) зону. Центр і північна частина міста були звільнені від вантажних терміналів. Адміністрація порту відкрила в центральній частині міста доступ до води для всіх мешканців та туристів, створивши простір, повністю вписаний у міське середовище, де традиційні елементи зливаються з сучасністю. Зараз це одне з унікальних та улюблених місць Барселони. На протязі багатьох століть порт Барселони відігравав активну роль у формуванні майбутнього міста, змінюючись і перетворюючись для комфортного проживання людей та економічного процвітання.

Історія *Ghirardelli Square* у місті Сан-Франциско є прикладом успішного адаптивного використання промислової території для створення рекреаційної зони та торгово-розважального комплексу. Спочатку ця територія була шоколадною фабрикою, заснованою Доменіко «Домінго» Гірдделлі. У 1960-х роках існувало загроза знищення *Ghirardelli Square*, однак група мешканців міста придбала власність з метою збереження цієї історичної території. Замість того, щоб знести фабричні приміщення, вони вирішили перетворити їх на унікальний торгово-розважальний комплекс з магазинами та ресторанами.

Реконструкція розпочалася у 1960-х роках, тоді і були створені унікальні магазини та ресторани всередині старої фабрики. Цей проект поєднав найновітніші роздрібні торговельні та кулінарні тенденції з атмосферою старого Сан-Франциско. Сьогодні *Ghirardelli Square* залишається популярним місцем для відвідувачів та внесене до Національного реєстру історичних пам'яток, що забезпечило його збереження для майбутніх поколінь.

Рис. 2. Порт Велл , Барселона, Испания

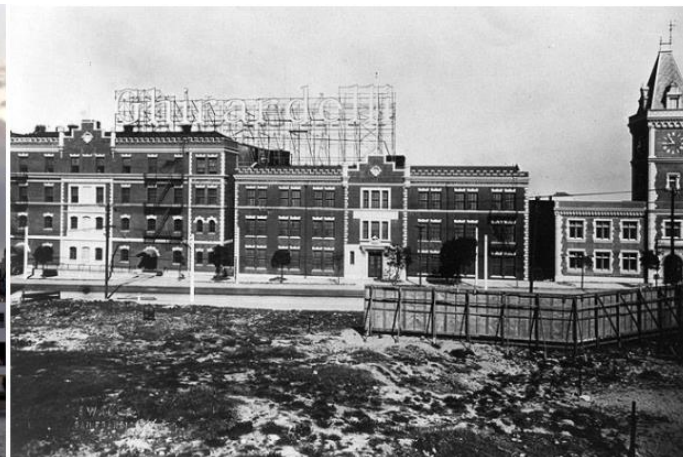

Рис. 3. Ghirardelli Square, Сан-Франциско. США

Висновки та результати. Дослідження світового досвіду відновлення та реконструкції промислових об'єктів під ландшафтно-рекреаційні зони показало, що такий підхід має великий потенціал для створення комфортного середовища для мешканців та відвідувачів міст. Використання прибережних територій під рекреаційну функцію сприяє формуванню контактних зон між природою та антропогенним ландшафтом, а також захищає природні екосистеми від негативного впливу промислових об'єктів.

Приклади успішного відновлення промислових територій, які були згадані у статті, показують, що такі проекти можуть стати каталізаторами економічного розвитку міста. Вони створюють нові можливості для відпочинку, розваг та торгівлі, а також зберігають історичну спадщину та архітектурні пам'ятки.

Україна також потребує системного підходу до відновлення та реконструкції промислових об'єктів під ландшафтно-рекреаційні зони. Неорганізоване розміщення промислових підприємств на прибережних територіях міст має негативний вплив на загальний вигляд міста та природні екосистеми. Слід розглянути можливість перетворення цих територій на привабливі рекреаційні зони, які сприятимуть поліпшенню якості життя мешканців та приверненню уваги туристів.

Література:

1. Бернацька І. Управління ревіталізацією туристичних об'єктів як інструментом залучення іноземних інвестицій / І. Бернацька, О. Брух, М. Погорецький. // Львівський національний аграрний університет. – 2017

2. Гел Й. Міста для людей/ Йен Гел; переклад з англійської Ольги Любарської. К.: Основи

3. Бірюк С.П. Основні напрямки реконструкції міських промислових територій [Електронний ресурс] / С.П. Бірюк, А.М. Плешкановська // Містобудування та територіальне планування. 2010. Вип. 37. С. 68–72. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/MTP_2010_37_14.

4. Городская среда и драматургия архитектурной композиции [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <http://papardes.blogspot.com/2009/12/blog-post.htm>

УДК 74

ЕЛЕМЕНТИ ПАЛАЦЦО ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ В АРХІТЕКТУРІ ОДЕСИ

Зеленська В.С., студ. гр. А-172

Науковий керівник – Герасимова Д.Л., доцент (кафедра Образотворчого мистецтва, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. Досліджується історична складова формування загальної архітектури історичного центру Одеси. Більша частина будівель, що формує уявлення про наше місто відповідає стилю, що характеризують через такі поняття, як: «еклектика», «історизм», «архітектура вибору», «романтизм», що означає: стилістичні і композиційні рішення житлових і громадських будівель в архітектурі Одеси мали прототипи. В якості прототипів розглядаються італійські палаццо.

Місто Одеса, територію якої колись населяли кочові племена (кіммерійці, скіфи і сармати), дуже швидко розвивалась через вдале розташування біля Чорного моря. Безперервно зростаюча торгівля з Європою і вдале політичне положення посприяли розвитку